

การวิจัยเชิงคุณภาพวิธีปรากฏการณ์วิทยาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์ภาวะผู้นำของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยในระยะเปลี่ยนผ่านสู่การรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ผู้ให้ข้อมูลเป็นพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 10 คน ของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลศูนย์แห่งแรกของกระทรวงสาธารณสุขที่ได้รับการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกและวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีของโคไลซี (Colaizzi) ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2545 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2545

ผลการวิจัยพบว่า

พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยให้ความหมายของภาวะผู้นำ 4 ลักษณะคือ 1) เป็นพรสวรรค์ และสิ่งที่สั่งสมมา 2) การนำพาให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม 3) การสนับสนุนช่วยเหลือทีมงานสู่ความสำเร็จ และ 4) เป็นแบบอย่างด้านความคิดและพฤติกรรม การแสดงออกถึงภาวะผู้นำ 4 ลักษณะ คือ 1) การสร้างความศรัทธาเชื่อถือและยอมรับ 2) การเสริมสร้างพลังอำนาจ 3) สร้างขวัญและกำลังใจ และ 4) เคารพในศักดิ์ศรี ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระยะเปลี่ยนผ่านสู่การรับรองคุณภาพโรงพยาบาล คือ 1) ศึกษาแนวคิดการพัฒนาและรับรองคุณภาพให้เข้าใจก่อนถ่ายทอด 2) สื่อสารต่อผู้ปฏิบัติและสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 3) ทำให้ได้ใจ 4) ให้ทุกคนมีส่วนร่วม และ 5) กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา โดยมีปัจจัยที่สนับสนุนให้หัวหน้าหอผู้ป่วยใช้ภาวะผู้นำในระยะเปลี่ยนผ่านสู่การรับรองคุณภาพโรงพยาบาลได้สำเร็จมี 6 ประการคือ 1) ความมุ่งมั่นและการสร้างขวัญกำลังใจของผู้บริหารระดับสูงในองค์กร 2) ภาวะผู้นำของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล 3) ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ 4) สิ่งกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา 5) วัฒนธรรมองค์กรและท้องถิ่น และ 6) การสนับสนุนจากครอบครัว

The objective of this phenomenological qualitative research was to investigate the leadership experience among head nurses during the transitional period of hospital accreditation. The participants were ten head nurses working in Chiang Rai Prachanukroh a regional hospital under the Ministry of Public Health which was the first hospital to receive accreditation. Data were collected by in depth interviews and were analyzed by Collaizzi's method from February through November 2002.

The study results indicated that head nurses perceived the meaning of leadership in four categories: 1) talent and experience 2) leading colleagues to work together 3) team supporting and leading to be successful, and 4) a role model of thinking and behaving. Their leadership was expressed in four main themes: 1) creating faith, trust and acceptance, 2) empowering colleagues, 3) encouraging morale, and 4) respecting the dignity of colleagues. The leadership used in leading change to quality service improvement were identified in five categories: 1) clear understanding of hospital accreditation before passing the ideas on to colleagues: 2) effective communication and sharing of vision, 3) winning colleagues' heart, 4) allowing everyone to participate, and 5) inspiring and stimulating colleagues to continue quality improvement.

In addition, there were six facilitating factors allowing the head nurses to display leadership in achieving the goal of quality service improvement. These factors were: 1) the hospital director's commitment and empowerment, 2) leadership of the nursing director, 3) team work, 4) catalyst for quality improvement, 5) the culture of the organization and the region, and 6) family support.